

O'ZBEKISTONDA “IT” NI TUTGAN O'RNI.

Sardorbek Sharopov

Rishton 2-son kasb hunar maktabi

Annotatsiya: Ushbu maqola O'zbekistonda Axborot texnologiyalarining ko'p qirrali rolini o'rganadi, IT innovatsiyalarni qanday boshqarayotgani, iqtisodiy o'sishni rag'batlantirayotgani va aholini raqamli vositalar va ko'nikmalar bilan mustahkamlashi o'rganiladi. IT ning mamlakat ichidagi turli sektorlar va tashabbuslarga ta'sirini o'rganib chiqsak, biz O'zbekiston raqamli asrning murakkabliklarida harakat qilish uchun texnologiyadan qanday foydalanayotgani va o'zini texnologiya sanoatida mintaqaviy yetakchi sifatida ko'rsatayotgani haqida chuqurroq tushunchaga ega bo'lishimiz mumkin.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, innovatsiyalar, axborot texnologiyalari, raqamlashtirish, iqtisodiy o'sish, onlayn resurslar.

Markaziy Osiyoning markazida O'zbekiston axborot texnologiyalarining (IT) jadal rivojlanishi va joriy etilishi natijasida texnologik inqilobni boshdan kechirmoqda. Raqamli yechimlar va IT innovatsiyalarining integratsiyasi mamlakatning iqtisodiy landshaftini, boshqaruv tizimlarini va jamiyatdagi o'zaro munosabatlarni qayta shakllantirmoqda. Raqamli transformatsiya tashabbuslaridan jonli startap ekotizimini rivojlantirishgacha O'zbekiston o'zining rivojlanish kun tartibini ilgari surish uchun Axborot texnologiyalari kuchidan foydalanmoqda. So'nggi yillarda O'zbekiston o'zining texnologik landshaftida sezilarli o'zgarishlarga guvoh bo'ldi, axborot texnologiyalari (IT) turli sohalarda innovatsiyalar, raqamlashtirish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirishda muhim rol o'ynamoqda. IT-yechimlar va raqamli texnologiyalarning qabul qilinishi korxonalar faoliyati, davlat xizmatlarini ko'rsatish va jamiyatning o'zaro munosabatlarida inqilob qildi. O'zbekiston davlat xizmatlarini modernizatsiya qilish va fuqarolarning

faolligini oshirish uchun IT-dan foydalangan holda keng qamrovli raqamli transformatsiya safarini boshladi. Elektron hukumat tashabbuslarining joriy etilishi ma'muriy jarayonlarni soddalashtirdi, shaffoflikni oshirdi va xizmatlar ko'rsatish samaradorligini oshirdi. Onlayn platformalar va raqamli portallar fuqarolarning axborotga kirishini, ruxsat olish uchun ariza berishini va davlat idoralari bilan o'zaro aloqalarini osonlashtirib, shaffof va hisobdor boshqaruv tizimini rag'batlantirdi. O'zbekistonda rivojlanayotgan IT sektori innovatsiyalar va tadbirkorlikni rag'batlantirib, jonli startap ekotizimiga yo'l ochdi. Texnik markazlar, inkubatorlar va akseleratorlar mahalliy iste'dodlarni tarbiyalash, texnologik startaplarni qo'llab-quvvatlash va sanoat ishtirokchilari o'rtasidagi hamkorlikni rivojlantirish uchun katalizator sifatida paydo bo'ldi. Hukumatning innovatsiyalar va raqamli tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlashi ijtimoiy muammolarni hal qilish va iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish uchun texnologiyaga asoslangan yechimlar uchun qulay muhit yaratdi. IT-ta'lim va malaka oshirishga e'tibor raqamli iqtisodiyot talablariga javob bera oladigan malakali ishchi kuchini shakllantirishda muhim rol o'ynadi. Universitetlar va ta'lim muassasalarida talabalarni zarur texnik ko'nikma va bilimlar bilan ta'minlash uchun maxsus IT dasturlari, kodlash bo'yicha o'quv kurslari va o'quv kurslari joriy etilgan. Raqamli savodxonlik va STEM ta'limiga e'tibor yoshlarga IT sohasida martaba izlash va mamlakatning texnologik taraqqiyotiga hissa qo'shish imkonini beradi. Raqamli infratuzilmaga, jumladan, keng polosali tarmoqlar, ma'lumotlar markazlari va kiberxavfsizlik tizimlariga investitsiyalar ulanishni kuchaytirdi va raqamli texnologiyalarni joriy etishni osonlashtirdi. Yuqori tezlikdagi internetga ulanish va mobil aloqa imkoniyatlarining kengayishi raqamli tafovutni bartaraf etib, uzoq jamoalarga onlayn xizmatlar va elektron tijorat imkoniyatlaridan foydalanish imkonini berdi. Raqamli aktivlarni himoya qilish va kibertahdidlardan himoya qilish, biznes va jismoniy shaxslar uchun xavfsiz raqamli muhitni ta'minlash uchun mustahkam kiberxavfsizlik choralari amalga oshirildi. Moliya, qishloq xo'jaligi, sog'liqni saqlash va turizm kabi turli sohalarga axborot texnologiyalarining integratsiyalashuvi iqtisodiy o'sishni tezlashtirdi va O'zbekistonning global raqobatbardoshligini oshirdi.

Raqamlilash tirish biznes samaradorligini oshirdi, xarajatlarni kamaytirdi va korxonalar uchun unumdorlikni oshirdi, bu esa innovatsiyalar va bozorni kengaytirishga yordam berdi. Elektron tijorat platformalari va raqamli to'lov yechimlarini ilgari surish savdo va investitsiyalarni osonlashtirib, xalqaro hamkorlik va savdo sherikliklari uchun yangi imkoniyatlar ochdi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Axborot texnologiyalari O'zbekistonda transformativ rol o'ynab, mamlakatning raqamli iqtisodiyot va bilimga asoslangan jamiyat sari kelajakdagi yo'nalishini shakllantirmoqda. AT infratuzilmasi, innovatsiyalar, ta'lim va raqamlashtirishga yo'naltirilgan strategik sarmoyalar O'zbekistonni texnologiyaga asoslangan o'sish va rivojlanish uchun mintaqaviy markaz sifatida joylashtirmoqda. Axborot texnologiyalari kuchidan foydalangan holda O'zbekiston yangi imkoniyatlarni ochishga, inklyuziv o'sishni ta'minlashga hamda fuqarolari va iqtisodiyoti manfaati uchun barqaror raqamli ekotizimni qurishga tayyor.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. A.A. Abduqodirov, A.E. Hayitov, R.R. Shodiev. va .Axborot texnologiyalari: Akademiklitsey va kasb-hunar kollejlari uchun darslik – T.: O'qituvchi, 2000

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони. Ўзбекистон республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида. (Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда)

3. С.С. Фуломов ва бошқалар. Ахборот тизимлари ва технологиялари. Дарслик. Тошкент, “Шарқ”, 2000 й.

4. М. Арипов, М. Муҳаммадиев. Информатика, information texnologiyalar. Darslik. T.: TDYuI, 2004 y

5. www.ziyonet.uz